

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Uitbreiding sportpark Olpae

Oprachtgever: WV Oldeholtpade

projectnummer: 267.62.50.01.00

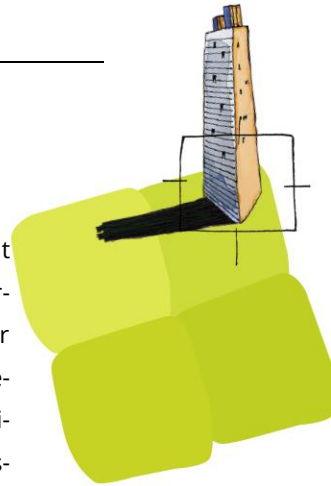
Onderwerp: Ecologische inventarisatie Uitbreiding sportpark Olpae

Datum: 13-12-2018

Inleiding

KADER

WV Oldeholtpade is voornemens om het sportpark aan de Hamerweg 16 te Oldeholtpade uit te breiden. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de inventarisatie op 3 december 2018 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, circa 13°C, droog en een matige wind.

PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in het landelijk gebied van Oldeholtpade en bestaat uit grasland, opgaande begroeiing en watergangen. De watergangen zijn aan alle kanten van het projectgebied te vinden, al loopt de watergang aan de westkant maar langs de helft van het perceel. De watergang aan de noordzijde valt echter buiten het projectgebied. Een houtsingel is op de grens van het projectgebied en het huidige hoofdveld en de noordelijke zijde van het huidige bijveld aanwezig. Langs een klein deel van de zuidzijde en langs de oostzijde grenst bos. Ten zuiden en westen van het projectgebied grenzen sportvelden van V.V. Oldeholtpade. Bebouwing ontbreekt in het projectgebied.

De ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van twee sportvelden met bijbehorende verlichting. Hiervoor zullen de watergang en houtsingel aan de noordzijde van het huidige bijveld worden verwijderd. De overige watergangen en de houtsingel aan de westzijde blijven behouden.

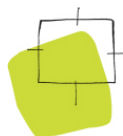
¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Balthasar Bekkerwei 76, 8914 BE Leeuwarden T 058 215 25 15

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Impressie van het projectgebied, aan de linkerzijde de watergang en de houtsingel aan de noordzijde van het huidige bijveld (3 december 2018).

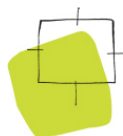
Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Deze betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 07-12-2018 08:50:09) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het projectgebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het gaat voornamelijk om amfibieën, ongewervelden, zoogdieren en vogels met jaarrond beschermde nesten. Op basis van het veldbezoek blijkt echter dat het projectgebied een beperkte natuurwaarde kent.

Het grasland bestaat hoofdzakelijk uit Engels raaigras. Beide houtsingels bestaan onder andere uit de plantensoorten hondsdrif, braamstruweel, hulst, ruwe berk, zachte berk en zomereik. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden.

Beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het projectgebied en zijn tijdens het veldbezoek ook niet aangetroffen. Gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom worden beschermde plantensoorten niet in het projectgebied verwacht.

In de bomen in en direct rond het projectgebied zijn geen holtes of scheuren aangetroffen die kunnen leiden tot vleermuisverblijfplaatsen. Daarnaast ontbreekt bebouwing waar vleermuizen een verblijfplaats kunnen hebben. Wel vormt het projectgebied mogelijk een klein onderdeel van het foeragegebied van vleermuizen, zoals gewone en ruige dwergvleermuis (Quickscanhulp.nl).

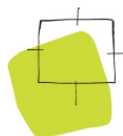
De houtsingels en bosranden vormen onderdeel van een doorgaande structuur van opgaande begroeiing, waardoor ze onderdeel kunnen zijn van een vliegroute van vleermuizen.

In een van de bomen in de te verwijderen houtsingel is een nest, van vermoedelijk houtduif, aangetroffen. Nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen in de bomen in en direct om het projectgebied. In het projectgebied zijn tijdens het veldbezoek eveneens geen waarnemingen, zoals braakballen of prooiresten, gedaan die duiden op verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten. Het zeer intensief beheerde grasland vormt ook geen hoogwaardig foeragegebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd en ransuil (Quickscanhulp.nl).

In het plangebied kunnen een aantal algemene vogelsoorten broeden, zoals merel, heggemus, vink en winterkoning. Nesten van deze soorten zijn niet jaarrond beschermd.

² Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het projectgebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het projectgebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

Het projectgebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals bosmuis en ree (Quickscanhulp.nl). Zo zijn sporen van ree op en in de directe omgeving van het projectgebied waargenomen. Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de directe omgeving van het projectgebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde das, eekhoorn, steenmarter en otter bekend (Quickscanhulp.nl). Mogelijk zijn oude loopsporen van das waargenomen in het projectgebied. Het plangebied vormt geen hoogwaardig foerageergebied voor deze soort. Van de overige genoemde en andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren geldt dat tijdens het veldbezoek geen waarnemingen zijn gedaan die duiden op de aanwezigheid van niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren. Steenmarter en eekhoorn zouden het projectgebied incidenteel als foerageergebied kunnen gebruiken. Geschikt leefgebied voor otter en andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren ontbreekt in het projectgebied.

De watergangen in het projectgebied vormen mogelijk leefgebied voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (Quickscanhulp.nl). Heikikker en poelkikker zijn niet-vrijgestelde amfibieënsoort die binnen een kilometer van het projectgebied bekend zijn (Quickscanhulp.nl). Beide soorten zijn voor de voortplanting afhankelijk van voedselarm water. Geschikt voortplantingsbiotoop van deze niet-vrijgestelde amfibieën in het projectgebied ontbreekt. Deze en andere niet-vrijgestelde beschermde soorten worden dan ook niet verwacht in het projectgebied.

Grote modderkruiper is bekend uit de directe omgeving (Quickscanhulp.nl). Deze soort is onder andere afhankelijk van wateren met een rijke oever en watervegetatie, welke aanwezig is in de watergang aan de oostzijde van het plangebied, maar in de overige watergangen ontbreekt. Geschikt leefgebied voor overige (uit de omgeving bekende) beschermde soorten uit de soortgroepen reptielen, vissen en ongewervelden is gezien de inrichting niet aanwezig in het projectgebied. Zo zijn de uit de nabije omgeving bekende libellen gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker en Noordse winterjuffer respectievelijk aangewezen op matig voedselrijk water met enige watervegetatie, wateren met krabbenscheer en laagveenmoerassen. Voor ringslang ontbreken snel opwarmende zonplekken, overwinteringsbiotoop en voortplantingsplaatsen als een broeihoop.

TOETSING

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nest- of verblijfplaatsen van vleermuizen, vogels met jaarrond beschermde nesten of grondgebonden zoogdieren verloren.

Een klein deel van het potentiële foerageergebied van vleermuizen, steenmarter, eekhoorn en vogels met jaarrond beschermde nesten zal door de uitvoering van de werkzaamheden verloren gaan. In de omgeving van het projectgebied is echter ruim voldoende alternatief en deels hoogwaardiger foera-

geergebied aanwezig. Bovendien wordt het terrein niet volledig ongeschikt. Negatieve effecten op vleermuizen, steenmarter, eekhoorn en vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied kunnen dan ook worden uitgesloten.

De houtsingel aan de noordzijde van het huidige bijveld wordt verwijderd en is mogelijk onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen. Ook de bosranden om het projectgebied kunnen onderdeel vormen van een vliegroute voor vleermuizen. Langs de watergang ten noorden van het projectgebied blijft echter een oost-west vliegroute behouden en bovendien wordt deze versterkt doordat hier een houtsingel wordt aangelegd die onverlicht blijft (er wordt op het noordelijke veld geen verlichting aangebracht). De potentiële oost-west vliegroute voor vleermuizen blijft daarmee behouden. De potentiële noord-zuid vliegroute voor vleermuizen langs de bosrand ondervindt mogelijk negatieve effecten door verlichting die wordt geplaatst op het zuidelijke sportveld. Voor deze route is echter binnen korte afstand een alternatief aanwezig in de vorm van de opgaande beplanting langs de Hamersweg ten westen van het plangebied. Doordat zowel de noord-zuid als de oost-west vliegroute behouden blijven, zal geen essentiële vliegroute voor vleermuizen verloren gaan. Negatieve effecten op mogelijke essentiële vliegroutes voor vleermuizen kunnen dan ook worden uitgesloten.

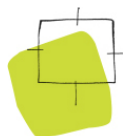
Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van meer algemeen voorkomende vogels worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Voor de soortgroepen planten, reptielen, vissen en ongewervelden kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten doordat het projectgebied geen geschikt biotoop vormt voor deze soorten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

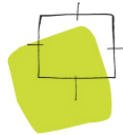
Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

In het kader van de Wnb beschermd gebieden liggen op geruime afstand van het projectgebied. Het meest nabij gelegen beschermd gebied betreft het Natura 2000-gebied Rottige Meenthe & Brandmeer dat gelegen is op een afstand van circa 9,5 kilometer ten zuidwesten van het projectgebied. Het meest nabijgelegen in het kader van het NNN beschermd gebied ligt op ruim 1,5 kilometer ten oosten van het projectgebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten het NNN' grenst aan de oostkant en deels aan de zuidkant van het projectgebied. Gronden die zijn aangewezen als weidevogelgebied liggen op een afstand van circa 450 meter ten noorden en zuiden van het projectgebied.

TOETSING

Het plan leidt niet tot aantasting van gronden die zijn aangewezen als 'natuur buiten het NNN'. Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermd gebieden, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkeling, zijn met betrekking tot het voorgenomen plan ook geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, het NNN en weidevogelgebieden te verwachten.

Deze inventarisatie geeft geen aanleiding voor een voortoets in het kader van de Wnb en is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van de ontwikkeling een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek in het kader van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet noodzakelijk is. Wel wordt sterk aangeraaden de houtsingel aan de noordzijde van het projectgebied aan te leggen voordat de houtsingel aan de noordzijde van het huidige bijveld wordt verwijderd. Bij uitvoering van de werkzaamheden dient bovendien rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Een nadere analyse in het kader van de gebiedenbescherming van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. Het plan heeft geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Wnb nodig. De ontwikkeling is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.